

ANY XXIV.—BATTALLADA 1256

ANÀLISI DE LA REVISTA
NÚMERO EXTRAORDINARI

17 DE JUNY DE 1893

LA CAMPANA DE LA LIBERTAT

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

Aquest número 10 cèntims de pesseta per tot Espanya

Fora d'Espanya fixarán lo preu los CORRESPONSALS

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Miti, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de BARCELONA cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

LO MINISTRE Y 'L POBLE

GAMAZO:—Pel Juny la fals al puny. ¡A segar!

LO POBLE:—Te rahó 'l ministre: pel Juny ¡segarho tot!

LA FALS AL PUNY

os que parlan ab espant de la cantonal del 73, haurian de donar avuy una mirada alrededor seu, y veurian que la desorganisació d'Espanya es cent vegadas pitjor ara que vint anys enrera. Y ab una mica d'estudi que's practiqui 's comprenderà desseguida que 'ls efectes del actual desgavell, han de ser per forsa, cent vegadas més funestos y més duraders ara qu'en aquella fetxa.

¿Que hi vol dir que llavoras una cäfia de gats anessin á tiros? ¿No tenim ara un govern tot un govern que va á estiragassades contra tot lo país? ¿No intenta despullarlo, escórel, exprémel ab mà implacable? ¿No està sembrant la divisió y l'antagonisme en tota la nació? ¿No provoca continuos disgustos, protestas y conflictes? ¿No aixeca per tot arreu críts angustiosos de tantas víctimas com espanyols se contan que no son ministres?

Y tot per què? ¿Pera saldar los pressupostos? ¿Pera introduhir l'ordre y l'equitat en l'administració pública? ¿Pera realisar un régime de regeneració econòmica?

Fúgin de aquí!

Ni ells tenen l'esperit prou ample per abarcar tan gran projecte, ni poden fer més que lo que han fet sempre: arrancar á viva forsa alguns miserables recursos, desacreditarse tontament, y permetre que després vingan los conservadors, ab las dents esmoladas pél de juny, i s'ho menjin tot.

**

Gamazo, que ha deixat petit al célebre Camacho, erigit en dictador econòmic, ha presentat uns pressupostos tan prenyats de conflictes, que 'l país, á la sola aparició del núvol ja tremola. ¡Que serà quan desboti la tempestat de llamps y trons y pedregada!

No fà molts días regressava de Madrid la comissió de propietaris de Barcelona, després de haver rebut tota mena de desaires de part del ministre de Hisenda y del govern. La propietat urbana de la nostra capital ha sigut víctima de una verdadera engallinada. Ab la promesa de que declarant la riquesa oculta, se la equipararia en lo cupo de contribució ab Madrid y altres capitals d'Espanya, que pagan sols lo 17 per 100 de la riquesa imponible. Barcelona va fer declaracions importants. Y á pesar de aquestas declaracions lo cupo que havia de beneficiar als propietaris de bona fé, no s'rebaixa lo més minim. La ciutat de Barcelona que per territorial pagava 5 milions y pico de pessetas, ne pagará 7 y pico.

Fiéuvos de las promeses de un ministre.

En Gamazo demostra ab la séva conducta qu'hem de ser diferents aquí del resto d'Espanya, establint un

verdader cantonalisme tributari en dany de Barcelona.

En cambi á Navarra que satisfeua una cantitat alsada, en virtut de convenis especials ab lo govern, se li arrebatà aquesta especie de autonomia económica, á pretext de que no ha de ser de millor condició que las demés provincias.

¿Ahont es aquí la lògica, Sr. Gamazo?

**

La sort de l'agricultura es encare molt pitjor que la de la propietat urbana.

No n'hi havia prou ab los tributs ab qu'està gravada que's menjan lo 60 per cent líquit de la renda, hi haja ó no hi haja bona cultita; no n'hi havia prou ab l'estancament del vi, que té tancats los mercats extranjers; no n'hi havia prou ab lo gravamen insupitable sobre la elaboració dels esperits, que deixa al cultiver sense saber que ferse del vi; no n'hi havia prou ab tot aixó que ara s'tracta de gravar aquest caldo ab un impost de cinch céntims per litro, á càrrec del cultiver y en substitució del dret de consums.

Davant de tants gravámens serà precis renunciar al cultiu de la vinya. Haurà fet més mal lo govern sagasti ab un cop de ploma, que la plaga de la filoxera ab deu anys de invasió.

Y per quan las terras no produheixin, y 'ls propietaris no puguen satisfacer las contribucions, hi ha un article octau en los pressupostos que ho arregla-tot.

Los contribuents morosos serán despossehits de las seväs fincas, y posadas aquestas á subasta. Pero aixís com fins ara, si no sortia comprador, l'Estat havia de desistir de cobrar, ara no: los demés contribuents del poble haurán de pagar las partidas fallidas, y la finca no adjudicada quedará de propietat del Ajuntament.

Ab aquest sistema, com cada any serà més pujada la contribució de las fincas que cultivin los particulars, cada any augmentarà l'Número de las que s'abandonen, y, no serà difícil qu'en molts pobles, al cap de poch temps, tot lo terme passi á ser propietat communal del municipi.

Y vegin com després de haverse fet tants sacrificis pera conseguir la desamortisació de la propietat, l'ilustre Gamazo, ab l'afany de arreplegar algunas engrunas, traballa resoltament, en favor del comunisme.

**

Ja acabem de veure que no pot haverhi pau ni en la ciutat ni en los camps. Un crit general de protesta ha de brotar per tot arreu. ¿Y qué farà 'l govern si á tanta temeritat per la part séva respon al últim una huelga general de contribuents?

Y encare no som allá ahont aném que aixó no succeixi.

Per un motiu relativament fútil s'observa ja aquesta tendencia á la Corunya. Allà 'ls prenen la Capitanía general y creyent los gallegos que al traslladaria á León, tracta 'l govern de complaire á un gendre de D. Práxedes, fill de aquesta última ciutat, s'exasperan, nombran juntas de defensa, endolcan los balcons, tancan las botigas, y's disposan á resistir, fins al extrem de negarse al pago de tots los tributs.

Lo govern intenta perseguir á la Junta de defensa, y dona la casualitat que tots los jutges hi cauen malats. Si la persecució 's realisa, la indignació pública no tindrà límits. Y diguin si, en l'estat actual d'Espanya una espurna de foch, no basta per enarbolar á tota la nació.

En huelga també 's proposan declarar-se 'ls apotecaris

per no admetre 'l sello que se 'ls obliga á posar en las receptas y en los específichs, estableixen aixís una verdadera contribució sobre las malalties, qu'és lo únic que 'ns faltava veure.

En huelga 'ls advocats de Avila, Salamanca, Segovia y altres capitals, que 's consideran amenassades ab la supressió de las Audiencias. La justicia 's queda ab las mans plegadas y sense poder funcionar per falta de advocats defensors. ¡Trist espectacle que no s'havia visto mai en la nostra desventurada nació!

D. Práxedes s'estira 'ls cabells dolentse amargament de la indisciplina social de las classes ilustradas, que ocasionan gravíssims perjudicis y donan mal exemple á las classes obreras.

Pero, en rigor qu'és la culpa de que la paciencia de aquestas classes ilustradas rompi de una estrabada l'fre de la disciplina social?

Únicament los més governants, que aumentan los sacrificis del país fins a un extrem insopportable, y no li ofereixen en cambi la més mínima garantia d'acer, ni de formalitat.

Creuhen, per ventura, que basta elegir, més ó menos subrepticiament, una Cámara de gendres, nebotes y cunys de altos personatges pera donar una apariencia de legalitat á tot aquel cùmul d'extorsions contra la butxaca dels espanyols?

**

Ah! A cambi dels sacrificis que se 'ls imposan, sense correttir poch ni molt lo desgavell administratiu, causa de tantas injusticias acréu lo govern mateix en la sinceritat de la séva obra?

No: ja ho sab ell. Lo déficit subsistirà en los presents pressupostos, com subsistia en los passats. Las economías son ilusorias. Los gastos de luxo subsisteixen de la mateixa manera: únicamente algunos infellos empleats de última categoría pagarán la patenta pera cubrir l'expedient. Ni 'l clero, ni l'exèrcit, ni la marina, ni 'ls altos dignitaris del Estat sufreixen la més mínima rebaixa en las seväs assignacions.... La mateixa casa real cobra en or, y gosant aquest metall un canvi de 16 per cent de benefici, certs rasgos de desprendiment, quedan neutralitzats per complet. Y volen que 'l país se descrismi fins a un extrem materialment impossible?

No: y menos veient com véu que las ponderadas economías son de vellut; y que dintre dels mateixos pressupostos se reclaman un sens fi de autorisacions, que significan la tiranía econòmica.

Autorisació per estableir nous monopolis, com si no bastessin el de las cerillas, y altres que han tirat per terra industrials floreixents.

Autorisació per arrendar la percepció de certos tributs, com si no bastés l'arrendament de las cédulas, causa de tants conflictes y disgustos.

Autorisació per contractar al extranger un empresari de 750 milions de pessetas de deuda exterior, que en lo pago dels interessos augmentarà 'ls apuros del erari, obligat á pagar los cupons en or, á pesar de la elevació dels cambis.

Autorisació pera convertir la deuda amortisable en perpètua y pera crear una deuda especial á fi de amortizar las pensions que 's pagan á las classes passivas, tot lo cual, segons cálculs de personas péritas, aixís com ara paguén 169.830.000 pessetas de interessos, farà que 'n haguén de pagar 320 milions.

Autorisació pera empredres una serie de negocis sospitosos, com si algú tingués fam de repartir-se las últimas piltrafas del pais.

CULTURA BARCELONINA

(RETALL D' UNA CARTA)

Respecte á lo que 'm diheu de que vinga á establirmé á Barcelona, he renunciat a ferlo després d'haver vist molt mon, y penso quedar-me á Marruecos perque daty y rebatut es alló del ditxo vostre: «Roda 'l mon y torna al Born.» Mal 'm'está 'l dirho, pero després d'estudiar bastant, he deduït que no es Barcelona un pais gaire civilisat á pésar de les bocadas que 'n fan las autoritats en tots los seus bandos y alocucions. Quan llegiu «la proverbial cultura de la capital del principado», «esta culta ciudad», «la cultura jamás desmentida de los barceloneses», penseu que 's preparan garrotadas, puig tals incens solein ser 'l absenté obligada dels dinars compostos de pinyas, bolets, tunyina y estofof ab castanyas.

Si uns cobran la fama y altres cardan la llana, no poden negar qu'en lo concert de las nacions á nosaltres nos toca injustament anar al darrera de molts pobles que 's creuen en estat floreixent, y en realitat pateixen de barbarie.

Nostra religió s'ha extés per l'eficacia de la cimitarra com vostra unitat católica 's logrà per medi de la pólvora. Nostra peregrinació á la Meca té sos similars en vostras romeries, y si 'ls nostres preceptes nos privan del llorelllo y de las butifarras, vostra quaresma vos obliga á menjar bróquil ó monjetas per sopar. Vosaltres teniu un sant Daniel y una santa Elena que 'ls fan servir de tapadora en molts haréms cristians; teniu una ayuga beneyta en virtuts especials sobre las bruixas; la nit de sant Joan dóna propietats maravillosas á vostras herbas, curan trancats pasantlos pél roure y las xicotitas treuen d'un ou lo promés que 'l etzar indica; la nit de Nadal converteix en saludador al nat al punt de las dotze, atribuïntse á sa saliva virtuts curatives; y guardeu darrera la porta ó al balcó 'l ram de la setmana santa, que té contra 'ls trons y llamps la mateixa eficacia que 'ls culs de ciri del monument.

Llanseu sobre 'l Marroch l'estigma del barbarisme per quedar impunes quatre fets vulgars, y vosaltres ab tota la policia y ab més de quinze anys de temps no

heu trobat als autors del assassinat del general Prim, comés en lo cor de Espanya. Anomenéu indisciplinat nostre exèrcit, vosaltres que aguantéu fa prop de un sige pronunciaments y bullangas soldadesques. Tatuixi nostras costums d'inmorals, y vosaltres que no teniu serrallo estéu de fet casats ab molts donas cuixint hipòcritament lo desenfreno ab la capa dels viçis necessaris.

¿Y cómo estéu de sentiments? Donéu la bola als gossos pera que espeternequin al mitjà del carrer y serveixi d'espectacle gratuít l'agonia de un infelis animaló; aneu als toros á veure sanch y tripas á escandalizar y blasfemar; lligue regadoras á las cuas dels gats y venéu auçelis cegos á las parades de la Rambla.

Nó, no 'm moch de Marruecos. Per veure cómo s'estira la trena als xinos qu'os visitan, cómo vos diuhen la bona ventura, y cómo un pinsá vos tréu la planetà, per sentir flamenerquias, per sentir bramar lo rosari de l'aurora, per mirar com vos tiran las cartas y veure portar ninots de cera á la Bona-Nova, no cal perdre's la molestia del viatge.

Si á l' hora del sufragi deixeu ab indiferència lo vot que la llei vos dóna; si sabéu lo tuti y la brisca y 'l monte y 'l burro pero ignoréu lo còdich fonamental del Estat: si ab las armas á la mà y per en Pere ó Berenguer aneu germans contra germans ¿cómo voléu passar per ilustrats y per cultos?

Y 'ls defectes de civilisació no 's teniu tan sols en lo nivell inferior de la societat. Tenui un Institut rellotat, una academia de ciencias naturals en malísimas condicions, una academia médica que dictamina á favor de lo que troba perjudicial lo consell de sanitat, una academia de la llengua regional que 's entrega á la galbana, circuls recreatius sense bibliotecas, revisitas científicas alimentançe de engrunas passades y mal traduïdas del extranjier, societats patriòtiques sense vida, sense sava y sense objecte, y una associació agrícola que recomana las rogativas contra las malures de la vinya. Subvencionéu lo sport y no tenui locals de lectura, edificieu convents y no tenui hospitals, inaugureu museus y 'ls pobres dormen per las aceras, poseu primeras pedras y no porteu á terme cap projecte, vos visitan las escuadras de tot lo mon y no tenui casa per tants mobles, perque las onades se os ne duhen lo port; y 'ls barcos han de arribar-se a Marsella á netejar 'ls fondos.

Llegeixo vostres diaris y sols m'enteran de robos y de suicidis, de criatures abandonadas, de gent destrossada pels vehicles, de jardineras y tranyas que xoçan, d'incendis premeditats, d'adulteris, de corredisses, ferits y encausats sense culpa, de borratxos, de desacatos á la autoritat. Y després de tot aixó hi veig grans anuncis d'específichs mentida, negocis al 1.000 per 100, sonàmbulas de primera classe, y tot m'indica que goséu d'una civilisació pitjor que l'africana. Be lo que 'n deduheixo, que la nació espanyola está composta de molts burros, bastants pillos y pocas persones de bé.

Quan las autoritats vos han tractat á baqueta, tot hom callava y ni a cops de bastó s'us movia la llengua, aixó es senyal de que sou débils ó cobarts ó culpables. Aixis tindrà sempre lo govern que mereix. La llenya per vosaltres simboliza l'ordre y la llibertat l'escàndol.

Nosaltres som aficionats á destilar la sabiduria dels proverbis vulgars. Figureuvs, donchs, l'efecte que 'm produhiren los següents adagis catalans, prova de qu'en aqueixa terra la justicia es cosa poch menos que desconeguda: Feta la llei, feta la trampa.—Los justos ho pagan pels pecadors.—Los peixos grans se menjan als petits.—No viu més lo lleial de lo que vol lo traidor.—La caritat ben ordenada comensa per un mateix.—Val més un dolent ajust que 'l millor plet.—Predica conciencia y ven vinagre.—Cobra fama y càlat a jeure.—Anar per llana y sortir trasquilat.—Qui serveix á un comú, serveix á ningú.—Qui oli maneja 'ls dits se 'n una.—Ningú fa res de franch.—y molts altres que no recordo, verdaderas bases ahont se pot assentar la dignitat humana ab la seguretat completa d'anar de costelles al poch rato.

Mentreu tinguéu quartels, presó y maternitats, no parlau de cultura, no critiquéu la barbarie.

No vinch, donchs, á Espanya ni menos á Barcelona, desnoneu lo pis que 'm tenia ja llogat y recordeu á vostra familia que en lo vapor próxim enviaré un caixó de dàtils, conforme m'encarregareu.

Alà guardi vostra preciosa existència.

MOHAMED ISMABEL

Traduït directament del original per

XAVIER ALEMANY.

No acabariam mai si haviam de desentranyar tots los perills que tanca l' obra del funest Sr. Gamazo.

Y tot aixó s' presenta sobtadament, sense donar temps a que ningú ho estudiï i se'n fassa càrrec, ni 'l pais, ni 'ls que haurian de ser los seus representants. —Allà va! —diu lo govern. —Y ay del diputat que s' insubordini!

Un periódich, *El Diario del Comercio*, calculava que tot aquest cùmul de despropósits s'ha de discutir y aprobar perentoriament, en sols 60 horas de sessió. A lo qual no faltarà sagasti ó possibilista, cregut de que aquest guirigay es lo pressupost de la pau, que diui que 60 horas es temps més que suficient pera donar garrot al pais.

Pero ara no més falta saber si la pobra víctima destinada al sacrifici, acceptarà resignada la séva sort.

O si al crit que sembla que ha donat en Gamazo de «Pel Juny, la fals al puny», disposits á segar de valent, contestarà Espanya en ipes ab lo mateix crit y ab no menos valentia empunyarà la fals pera defensarse.

J. R. Y R.

LOS «NOTABLES.»

Se'n recordan? Al pujar don Mateu al candelero, tenen present ab quin fuero va posarse á esbalotar?

Espanyols, gent de criteri, guayieu cap á las alturas! Miréu ab quinas figures hi format lo ministeri!

Y'l pais, fent admirables gestos de veneració exclamava á coro: —Aixó es un govern de *notables*! Ab aquests senyors ministres, quan ells apretin la mà juy! no se'n poden tocá pochs ni gayres de registres! Si en obrar gastan la manya que mostran en fer discursos, cada un d' ells té prou recursos per fer felissa la Espanya.—

Y entre somnis inetables, lo pais esperá ansios los resultats del famós ministeri de *notables*.

Ara 'ls toquém. No pot darse en la vida nacional desgavell més colossal ni més espantosa farsa. Un no arriba á sapigué, al observá aquest desfici, si es qu' hem perdut lo judici, ó s' acaba 'l mon, ó qué.

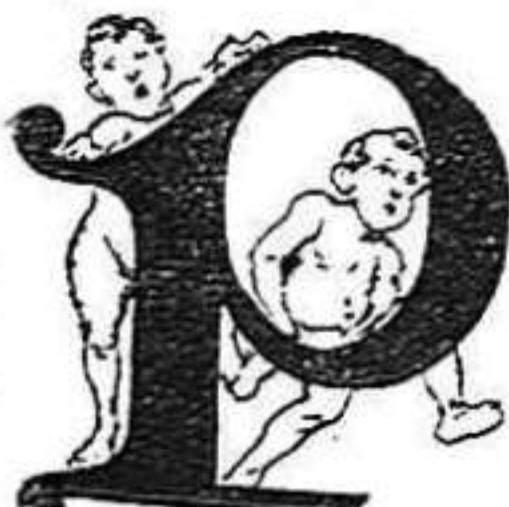
Cada dia una assonada, cada poble un guirigay; ningú havia sentit may gresca més desenfrenada. Los notables del govern han fet tan bé la funció, que aixó, més que una nació, sembla un barri del infern.

No fan res que no ho esguerrin, no hi ha plan qu' ells no traboquin, ni llei que no la equivoquin, ni projecte que no l' errin. Y obrant sense qué ni cóm, tants interessos remouhen que ab sos pensaments promouhen reclamacions de tothom. Industria y comers se aprestan á protestá ab dignitat, protesta la propietat, los agricultors protestan. Protestan los xichs y 'ls grans, protesta la nació en pes; sembla que 'ns hem compromés á fernos tots protestants

Vagin ó no ab bona fé, creguin tení ó no rahó. tot' aquesta oposició als ministres, no 'ls diu ré? Sublevá un pais dotat de tan pacifica pasta, sols als tinents de 'n Sagasta podia estar reservat. Venen com valents capdills á posarho tot á tó... y als sis mesos está aixó igual que un' olla de grills. ¿Cóm podém d'aquesta gent dirne notables? ¡Y tant! ¡Si ho diguesim perque ho fan notablement malament!

C. GUMÀ.

CONFIRMACIÓ PLENA

ER lo mateix que l' esperavam, no podém dir que haguém llegit ab assombro la darrera elucubració castelarina publicada en l' últim número de *La España moderna* y reproduïda integralment en las columnas de *La Vanguardia* del dimecres. De 'n Castelar á horas d' ara ja no 'ns assombra res.

La facultat de assombrar la deixem en tot cas als possibilistes encastelarats, que fins ara deyan:

—Ha parlat lo Sr. Abarzuza, ab lo qual no estém conformes; ha parlat lo Sr. Almagro, ab qui dissenim... pero 'l jefe no ha dit res... y mentres en Castellar no parli...

Donchs lo jefe al últim ha parlat, ó millor encare, ha sucat la ploma y ha escrit lo qu' ell mateix diu que diria si s' trobava present en la Càmara, preferint aquesta vegada deixarse sentir desde una revista particular, á ferho desde la tribuna pública, com si ja la vida política sigüés per ell, jefe de un partit militant, carga pesada ó fruya prohibida. Aquesta sola preferència indica 'ls nous rumbos del ex-orador, inconseqüent en tot, en sa fe política y fins en l' art de la paraula. Y la veritat es que las doctrinas anti-republicanas sustentadas per Abarzuza y Almagro, quedan plenament confirmadas per l' últim escrit de D. Emilio, qui 'ns fa l' efecte del apuntador surtint de la conxa y dihent:

—Senyors: tota aquesta comedia es obra méva, y en proba de que ho es, ara vaig á recitarvosa de memòria.

De manera que 'ls possibilistes republicans, que no estavan ab l' Abarzuza ni ab lo infortunat Almagro, no poden tampoch estar ab l' apuntador de aquests.

* * *
Voldriam tenir espai suficient pera transcriure l' article de la *España moderna*, ab totes las sévases amplificacions y galindaynas. Pero limitantnos á 'n senzill extracte y garbellantho bé hi trobarem las següents afirmacions:

PRIMERA.—Los idealistas que han dedicat la séva vida á transformar lo sol del ideal en cometa y 'l cometa en planeta fred y obscur, pero viu y práctich, un cop realisada la séva obra «no tienen más remedio que cederla, por las misteriosas divisiones del trabajo, á los partidos hoy de acción y á los hombres hoy de gobierno.»

Es á dir: —Sr. Sagasta: aquí té la nostra bandera republicana: fassin desfilas.

SEGONA.—La República era una nau molt velera, pero sense lastre; y en cambi la Monarquia es una nau segura y de bona marxa, si pot contar ab l' impuls dels democràtics, decidits á tancar lo periodo constituyent.

De suerte que aconsejamos á los republicanos (al any 73) una transacció indispensable con las fracciones històriques, y los republicanos, en su victoria, no nos oyeron, por lo cual marraron; y más tarde, á los monárquicos les aconsejamos una transacció an-

UN PARTIT MÉS

Ja veurán com aquest partit ab lo temps se transformara en varias partidas.

oga con los principios y los partidos democráticos; y como los monárquicos nos oyeron, LOS MONÁRQUICOS SE HAN SALVADO."

Preciosa confesión qu' explica tot l' ardor y tot lo maquiavelismo que ha empleat D. Emilio en servir de la monarquía.

TERCERA.—«Los fundamentos y bases de toda transacción estriban en esto: en que los monárquicos hicieran, dentro de la República, todo lo posible por los principios conservadores, menos destruir la República misma; y los republicanos hicieran, dentro de la Monarquía, todo lo posible por los principios progresivos sin destruir la Monarquía misma.»

¡Sobre tot que la Monarquía siga respectada!

QUARTA.—Totas las monarquías liberales tienen republicanos que las serveixen en calitat de ministres.

A sustentar aquesta opinió consagra un llarg párrafo, que no sembla sino que vulga dir:—Si 'ns doneu carteras també les acceptarém.

QUINTA.—La República del 73 signé un conjunt de horrors. «Así de los escarmientos salen los avisados.»

Y de los avisados surten los apóstatas. Perque tots los que hem cooperat à la política evolucionista, ho feyam únicament pera dotar à la futura República espanyola de un partit de govern fort, poderós e intelligent. Lo mateix Castelar està cansat de dir que traballava en aquest sentit, y en aquest sentit únicament lo seguia plens d' entusiasme. ¡A b quin dret, donchs, ha tirat de revés als peus de la monarquía, tot aquest tresor de paciencia y perseverancia, que anarem acumulant per espai de vint anys, destinant-lo únicament, ab lo cor y la conciencia, à la consecució indeclinable dels nostres ideals republicans?

SEXTA.—«Y como quiera que, por la derecha, nos encontramos con una suspicacia de los conservadores, tan fundada en la historia personal nuestra, como que intentábamos todo aquello para traer la República; y por la izquierda, nos encontrábamos con un empuje continuo à fundarla, venido de la coalición republicana (d' això plora la criatura) pusímonos un límite al trabajo nuestro con grande anticipación, y lo declaramos concluido, así que se proclamara como ley en la Gaceta el sufragio universal. Desde tal hora, viéndonos con una democracia viva, siquiera estuviese rematada por una monarquía tradicional, HEMOS PUESTO PUNTO Á NUESTRA OBRA....»

.... Para no otros ha concluido el período constituyente; para nosotros, la política del pueblo español hoy responde à las necesidades dobles de movimiento y estabilidad....»

¡Apaga y vámonos!

La perfidia está consumada.

L' abús de confiança es manifest y queda plenamente demostrat per la veu mateixa del jefe, que fins ara obrava ó feya obrar y caillava com un mort.

Auyu s' ha arrancat la màscara, renegant de tota la séva història, trepitjant cínicament los compromisos de tota la séva vida. Li ha bastat veure l' desperiment del partit republicà, per girar l' espatlla à la República, y atrofiar à un partit honrat y poderós, qu' era la millor garantia de que la segona República espanyola no havia de cometre 'ls errors ni las imprevisiones que cometé la primera, preparada pel mateix Castelar quan exercia de demagogo.

Davant del gran perill que corrián las institucions monárquicas, D. Emilio s' ha apressurat à apuntalarlas, prenentlas com lo terme natural de la séva evolució. Ell mateix ho diu.... ell mateix ho confessa.... Ell mateix s' ofereix à fer servir de comparsas de la monarquía als elements del partit republicà històric, que capitaneja desde casa séva.

Aquell nom de la patria que invoca pera justificar la séva apostassia, en la necessitat de establir la nivellació dels pressupostos, renunciant à tot período constituyent, resulta en boca séva una blasfemia.

Cóm, pot, patriòticament, afillarse la politica econòmica del actual govern, que precisament en aquests instants mateixos està produint lo desgabell de la nació, y suscitant las queixas de totas las classes socials y las protestas de totas las regions de la Península y de Ultramar?

Y per lograr aquesta felicitat que 'ns empobreix y 'ns trastorna, en una forma més mansa pero tal volta més desastrosa que la bullida del any 73; per cooperar à aquesta obra de iniquitat y de ignominia ¿hem de renunciar à traballar per la República? ¿hem de tirar per la finestra l' únic remey salvador que pot posar terme als mals de la patria?

¿Y es això patriòtic Sr. Castelar?

Ni patriòtic, ni honrat, ni digne, ni previsor.

Es sols lo fruyt venenós del despit, de la soberbia y de la ingratisitud.

**

¡Ah! La setmana passada lamentavam la mort del Sr. Almagro, occreguda à conseqüència de las declaracions que vá fer en lo Congrés, ahont tant com un ayre fret vā ferirlo la fredor dels seus companys no prou resolts à seguirlo, sempre volent y dolent, desitjant y dupertant.

UN ESCULTOR IMPOSSIBLISTA.—(Per APELES MESTRES)

¡¡Reyna Santissima!!! ¿Y per fer aquest bunyol ha estat vint anys?

Mes al fi, l' malaventurat diputat de Granada, víctima de aquesta irreparable desgracia, està ja enterrat....

En cambi, l' ex-tribuno de la plebe y l' possibilisme castelarí, son tan morts com lo mateix Sr. Almagro.

No hi ha més diferència sino qu' estan insepiults, ab grave perill de la salut pública.

P. K.

SARCASME!

Un jorn alegre vivia
son cap il·lusións forjant
lo bon Maurici, noi jove
fill de 'n Pausa, tarrassá,
quan de sopte va trobarse
que la sort lo feu soldat,

quedant sens fill lo seus pares
com qui diu abandonats,
y ell dins son cor l' anyoransa
y trobà del seu casal
lo recort de una morena
y l' esperansa ab demà.

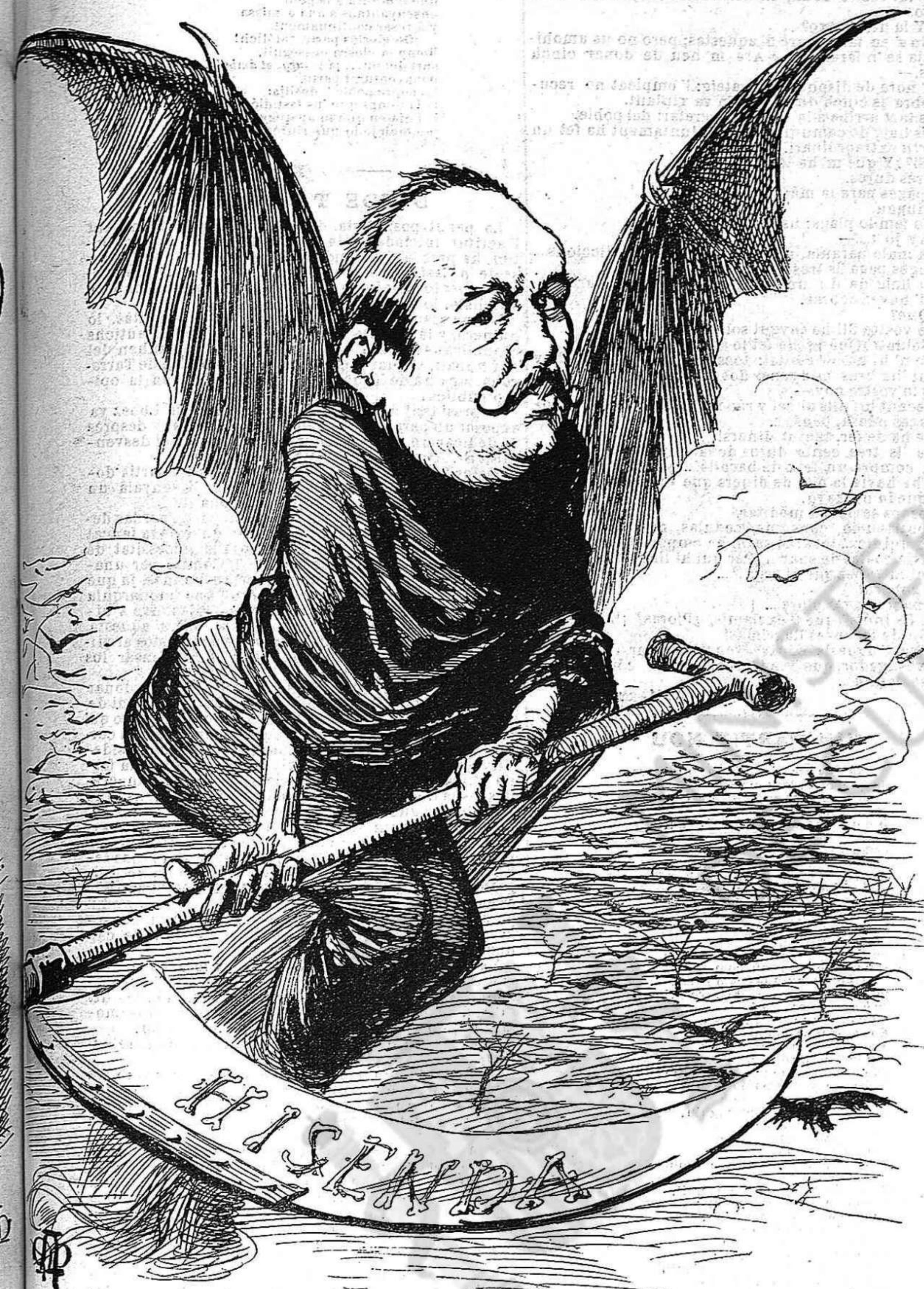
Pel poble la nova corra
de que un parte n' ha arribat
que du la fatal notícia
de qu' en Maurici està mal.

Uns diuhens si te pigota,
altres si li falta un bràs,
mes prompte venen més novas
y tothom queda plorant.

Arriba al cap de pochs días
tapat d' ulls y acompañat,
y es visitat per grans metges....
¡May més sos pares veurà!

Més tard agafa una caixa

UNA EPIDEMIA FINANCIERA.—(Per APELES MESTRES)

¿Qui s' alarma pel cólera? ;Qué més cólera que 'l que tenim à casa!

y acompañat de un infant
va venent mistos pel poble
quan sols te vinticinch anys.

Mes avuy i cosas d' Espanya!
avuy que casi ha olvidat
lo seu mal, si es que s'olvida
quan no's veu lo sol brillar,
avuy lo govern decreta
que 'ls mistos son del estanch,
y'l bon Maurici ara's troba
cego y morintse de fam.

PISTACHO.

ASSEGURA en Castelar, qu' en lo Congrés del 73,
và trobar 'l apoyo decidit, lo concurs franch y 'l mi-

nisterialisme à tota prova de monárquichs com en Ríos Rosas, com en Romero Robledo, com en Becerra, com en Salaverria, com la fracció constitucional que dirigia en Sagasta desde fora y com la fracció conservadora que desde fora dirigia en Cánovas.

Escolti, D. Emilio, ¿y l' apoyo del general Pavia, també vá trobarlo?

Passa en Castelar per un dels homes d' Espanya que té més memòria.

Memòria segons perquè.
De lo que ha vingut predicant en lo curs de la séva vida, se n' ha olvidat per complert.

De la República que sigüé l' ideal de tota la séva existència, ja no se'n recorda, ni per servirla.

Lo únic, qual recorrt conserva íntegrament, es l' odi contra las demés fraccions republicanes.

**

Aquellas bayonetas y aquella honra, que segons digué públicament, lo separavan de la situació creada

'l tres de Janer, ja han deixat de ser una barrera in-franquejable.

Ni de aquella honra, ni de aquellas bayonetas ne queda ja res, ni la sombra.

En cambi, al sentir que algú vol la República, fins la que un dia sigüé la séva y avuy ja no es, ho es adir, la pacifica, la legal, la gubernamental, per tot arreu veu cantóns, demagogias, escàndols y saragatas.

¿No té res que veure la frenopatia ab aquest exemplar curiós de una memòria tan desequilibrada?

Al veure l' anarquia que reina per tot Espanya, à causa dels despropòsits del govern, pregunta un periòdic ministerial si la nació s' ha tornat boja.

Podria ser molt bé.

Res se trobarà més aproposit que 'ls disbarats sagastins pera fer perdre 'l sanderi de un poble.

Pero à lo menos, si 'l poble espanyol es boig, que fassí bittlas.

Contra 'ls desatentats projectes econòmics del govern sagasti, no hi ha més que un remey: la resistència.

Hi ha qui s' empenya en fernos dragar lo pòsit espès de la copa de l' amargura.

Tinguém valor suficient, per agafar la copa y estrellarli pel cap.

Los nocedalistas, alguns carlins y varios conservadors projectan formar un partit essencialment catòlic, que s' presta à reconeixer las institucions, y à arreplegar las gangas que s' ofereixin.

Això es lo únic que 'ns faltava.

Se coneix qu' Espanya està à punt de morirse, que 'ls corbs ja s' espavilan.

Un aplauso als possibilistes de Tarragona.

En reunió pública, numerosament concorreguda, varen acordar unànimement, mantenir en tota la séva integritat lo sentit republicà del programa del tres de Janer.

Prescindir de la direcció política de 'n Castelar, per quant ha deixat de recordarse de aquest programa.

Y autorizar als individuos del Comité dimissionari que siguieren reelegits pera entrar en intel·ligencies ab las demés fraccions republicanes.

Los actes polítics, perque tingan importància, s' efectúan així, ab entera franquesa. Nadar y guardar la roba no es propi de partits serios que aspirin à mereixer lo respecte del pais.

Y si ara algú 'ls pregunta:

—¿Ahont aniréu sense jefe?

Poden respondre 'ls nostres amichs de Tarragona:

—La millor jefatura es la conseqüència en las ideas. Las ideas no tenen apetits y no son traïdoras com acostuman à serho 'ls homes. Després de tot, ens considerem majors d' edat y deixém los caminadors per innecessaris. Per altra part, tampoch ens servirian. Son massa corcats, se desgabellan y fan caure al que se 'n fia.

Vilanova y Geltrú ha celebrat un meeting pera manifestar lo disgust ab que la població veuria que 'l monàrquich Sr. Milà, sigüés nombrat de R. O. alcalde y president de una corporació municipal, republicana en sa immensa majoria.

¿No hi ha encare prou conflictes à Espanya, pera crearne de nous en las poblacions?

**

Un telegramma de aquella vila, diu que 'l Sr. Milà té al seu costat las forces vivas de la població, ansiosas de que acabi à Vilanova la despòtica dominació dels federais en lo municipi.

Totas las personas coneixedoras de aquella localitat saben que allí no hi ha tal despotisme ni tal dominació.

La dominació despòtica existia sols quan una minoria monàrquica s' havia apoderat del govern de aquella vila.

Los neos madrilenyos están indignats desde que han sapigut que à Londres s' ha celebrat una reunió al objecte de propagar lo protestantisme à Espanya y Portugal. La societat que d' això s' encarrega está disposada à gastar anualment un milió de rals à tal propòsit.

Comprenc l' esperverament dels neos.

Entre una religió que xucla y una religió que reparteix; entre una religió que cobra y una que paga; gab qui se 'n aniran los adoradors del bedell d' or, que casi, casi constitueixen la majoria de la nació?

En Felipe de *La Publicidad*, després de transcriure alguns párrafos de l' última elocubració castalarista, exclama:

«Lo ven ustedes, mis queridos correligionarios, y ustedes que no lo son lo ven tambié...»

«.... Aquí no ha pasado nada.»

No, verdaderament: aquí no ha passat sino que 'l republicanisme actiu del partit castelari ha passat à la Historia.

Y pels que lo contrari cregan, no haurà passat res... Unicament s' haurán empassat una roda de mons, sense adonar-se'n.

L' abundància dels originals no 'ns permet contestar les moltes cartas qu' hem rebut.

Ho faré la setmana pròxima.

Jo trobo bé que 'l Sr. Vallés y Ribot, à pesar del retraiement, haja acudit davant de la comissió del Congrés à defensar l' acta de Vilanova y Geltrú. L' esfors que varen fer los republicans d'aquell districte y las estúpidas calumnias de qu' eran objecte, no consentian que se 'ls abandonés.

Pero lo que 's fà en obsequi dels republicans de un districte, per què no s' ha de fer en obsequi de la patria, quals interessos estan avuy tan terriblement amenassats?

Caldria que 'ls dignes diputats de la unió republicana, se possessin la mà al cor y decidissen, tornant al Congrés à defensarlos.

En lo Saló del SÍGLO XIX, Rambla de Catalunya, avuy disparete, à las nou del vespre se donarà una funció à benefici de D. Joan Pañella, una de las víctimas que va sortir més perjudicadas del foc ocorregut en la Plasa de Catalunya.

En lo Cassino republicà de la Barceloneta, Sant Antoni, 27, l' se celebrarà aquesta nit una reunió política en obsequi dels Diputats de la coalició republicana 'ls quals farán us de la paraula.

CARTAS DE FORA.—Hi ha à la ciutat de Mataró, un reverendo que 's dedica à guanyar-se la vida bé y honradament anant (alli ahont lo demanant, *per supuesto*) à malehir cuques en camps y vinyas, ó pel contrari, à benefici casas, coses y objectes, segons lo desitj del llançant. De si 's mor ó desapareix tot lo qu' ell maleheix, ho deixo à la consideració dels esquilats de clatell; y de si prospera tot lo qu' ell beneheix, ho diu lo següent cas ocorregut la setmana passada à un individuo que 'l vā cridar perque li benehis las crías de canaris, y al dia següent, com si ab l' aspergis se li haguessin costipat, se 'n hi van morir trenta vuit! Recanario!

L' home negre de Ginestar, vā descantellarse contra lo qu' ell ne diu LA CAMPANA DE LA DESGRAÇIA, afirmando que 'ls atachs que se li dirigian eran injustos, y reconeixent que 'l poble estava desmoralisat, ja que à pesar dels grans esforços que fa, la gent no vā à missa.—Vos he comprat l' armónium y 'us regalo ab música, y à pesar de tot no veniu. ¿Què més volieu que 'us compri? (Textual).—Lo que vol el poble de Ginestar, nosaltres li dirēm. Lo poble voldria que penjés los hábits à la figura y 's guanyés la vida suant com tot fill de mare, ja que la majoria de la població es indiferent en matèries religioses, y no está per ensontants, ni per músiques. Això es lo que voldria 'l poble de Ginestar, parlant ab tota franquesa.

LO PAGÉS

EL Juny la fals al puny. Ha arribat l' hora. Los camps estan cuberts per un inmens llençol de ròssas espigas, que 'l vent fa onejar ab sa alenada carinyosa.

Lo pagés agafa la fals, y sega.

No ha sigut dolenta la cultura en guany; sempre poguessim dirlo així. Las espigas eran plenes y 'l blat madur y à bon punt: farà una excelente farina. Trenta, quaranta, cinquanta.... Lo pagés va contant las quarteres que 'n ha tret y tira càlculs. Ara já pot dir blat: es al sach; més encare, ja 'l té venut... y cobrat y tot.

—Prop de quatre cents duros!—fa 'l pobre pagés mientant extesa sobre la taula la pila de diners que 'l comprador li ha donat:—prop de quatre cents duros! Al últim surtirem de penas y enguiñas; ab aquests diners podrem tapar uns quants forats y marxar endavant una mica alegrement.—

¡Te ràhó de riure! May s' havia vist cap quart: las malas anyadas s' empaytavan, seguint arreu l' una darrera l' altra.

Y aquest any, li ha ben topat. Prop de quatre cents duros!

Tot just acaba de dinar, entra un fulano à la masia.

—¿Qué se us ofereix?

—Soch lo recaudador de la contribució: aqui teniu la papeleta; doce duros.—

Remugant y ab tanta lentitud com pot, lo pagés agafa 'l paper y entrega 'ls quartos.

—Dotze duros menos!—murmura al quedarse sol: la pila ja baixa.

A la cayguda de la tarda reb un' altre visita: es lo guarda del terme.

—De part del arcalde, que de consums us toca pagar mitj' unsa.

—Vuit duros? ¿jo?

—L'autoritat ho mana.—

—Lo pagés renega, maleheix l' arcalde y 'ls consums... y paga vuit duros.

—Un'altra estisorada à la pila!—

Al endemà li compareix un subjecte desconegut.

—Soch de l' Arrendataria: aquí va la vostra cedula, la de la vostra dona, la del vostre fill, la del vostre mosso....

—¿Y la del matxo?

—No s' en fan encare d' aquestas; pero no us amohineu ja se 'n farán, ja!... Ara m' heu de donar cinch duros.

Un' hora de disputas y regateig: l' empleat no recula; cobra 'ls cinch duros y se 'n va xiulant.

Més tard arriba à la masia 'l secretari del poble.

—Us haig de comunicar que l'ajuntament ha fet un repartit extraordinari.

—¿Si? ¿Y què m' ha tocant?

—Tres duros.

Lo pagés para la mà:

—Vingan.

—No fem lo plaga: us ha tocant pagarlos.

—Ay jo 't!—

Una mala paraula, un' altre serie de maledicions....

y 'l pagés paga 'ls tres duros.

—Us haig de dir un' altra cosa—fa 'l secretari després d' haver cobrat.

—¿Qué?

—Lo vostre fill ha caygut soldat.

—¿Soldat? ¿Quan s' ha fet lo sorteig?

—No n' hi ha necessitat: toca un soldat al poble y sólo hi ha tres minyons: dos d' inútils y un d' útil, qu' es lo vostre noi.

Aixecant los ulls al cel y ranegant de la terra, lo pobre pagés pensa....

—¡Qué ha de fer, tenint diners!

Paga 'ls tres cents duros de la quinta, fa adobá'l carro, compra un feix de bacallà... y 's mira la taula hont hi havia la pila de diners que va treure del blat; no li queda nn xavo.

Lo pagés se posa à meditar.

—Contribució, consums, cédulas, reparto extraordinari, quinta... tot això se 'n ha importat lo que tant m' havia costat de suar.... Per qui hi llaurat? Per qui hi sembra? Per qui hi segat?....

—Pép gobern!

—Y 'l pobre pagés plora....

—Ah! Es inútil que t' exclamis. Ploras? Lo cás que 'n farán de les teves llàgrimes!

Un dia d' aquests encare veuràs entrar à casa tèva un investigador, que vindrà à averiguar com estàs de riquesa oculta....

A. MARCH.

UN PARTIT NOU

Sursum corda!... No 'ns queixavam de que aném tant malament?

Donch si s' esperan un rato marxarém perfectament.

Diu que, ad moorem Dei gloria, diversos senyors de Madrid

estan arreplegant firmas

per combinar un nou partit.

Se'n dirà partit catòlic

y 'l seu objecte es tan sòls

fomentà 'l bé de la Iglesia

y 'l dels pobres espanyols.

L' apoyan los jesuitas,

lo dirigeix en Pidal,

en Nocedal n' es...

Figúrinse si ha de sé un partit com cal!

¡Que repiquin las campanas!

¡eridin víu un cop, dos, tres...!

In honorem tanti festi

no convé que 's planyi res.

En sa bandera no hi posan

divisa ni lema nou:

son crit es *Orate fratres!*...

¿No es vrital que això ja es prou?

Lo seu programa politich

l' han fet en llatí, esta clà;

pero perque lots l' entenguin,

lo vertim al català.

Article primer: Desde ara

s' esborra 'l nom de nació:

Espanya, en lloc de sén un poble,

serà una congregació.

Segon: No hi ha d' havé exèrcit,

ni congrès, ni ajuntaments;

ni més pot haverhi bisbes,

capelletes y convents.

Ters: S' abolirán *in toto*

los perruquers coneuguts;

convé que aquí 's clatells siguin

bens poblets, es dir, llanuts.

Quart: No tindrà de gastarse

cedula ni res sellat:

l' espanyol, en tenint butlla,

ja estarà documentat.

Quint: Tot bitxo serà libre

de professà una opinió;

pero à aquell que la divulgi

se 'l tancará à la preso.

Sisè: De fer les lleys novas

se 'n cuidaran, com avants,

los doctors en teologia

ajudats pels escolars.

Setè y últim: Las orquestas

únicamente tocaràn,

en lloc del himne de Riego,

allò de *Ruja Sátan!*

Aquests set son, à grans rasgos,

los principals elements

que 'l flamant partit catòlic

posa en los seus fonaments.

Entre això, un xich de rosari,

una que altra professà

y bastantes romeries,

pensa arreglar la nació.

La deuda queda anulada;

à aquells que vulguin cobràr

se 'ls pagará ab indulgències,

se 'ls farà creu... y a nannà

La universitat va à fora,

la escola normal se treu:

la ensenyansa 's dara tota

en los claustros de la Seu.

De la vigilància pública

y d' ampara 'ls ciutadans

sembla que se 'n faran carrech

los frares y 'ls sagristans.

En fi, no hi haura altra norma

que moralisà à la gent

ensenyanços à anà a missa

y à resar continuament.

¡Oh gloriós partit catòlic!

Romp la closca desseguit,

surt del ou... jau, surge et àmbula!

benaventurat partit.

Lo pobre poble t' desitja:

fa ja temps que 'ns fastidiem

LOS DINERS SEMPRE SE 'N VAN AHONT N' HI HÁ MÉS

—«Ay! Caminito de Roma
aquestas pelas se 'n-van:
los diners que van á Roma
ja may més ens tornarán!»
(Cantar de un pobre).

consideració, als que han compartit ab nosaltres per pay de vint anys la sort del partit republicà gubernamental.

Això seria una gran iniquitat, que sols pot cabre en cor d'aquells que per corresponder segurament à l'works y atencions à gran preu rebudas, tenen per desgracia sua que realitzar externas demostracions, reprobadas pot ser en lo fondo intern de sas conciencies, per los mateixos à qui's tracta d'afalagar.

Ja sab que pot manar á son respectuós amich y afecçsim S. S. q. s. m. b.

UN POSSIBILISTA-REPUBLICÀ.

Tarragona, 13 de Juny, de 1893.

ART DE GOBERNAR UNA NACIÓ pels politichs de la restauració

Tens de pendre 'l ministeri
com si fos lo menjadó,
y com paga la nació,
atparte sens criteri.

Als parents y conejuts
reparteix empleos bons,
embaixadas... direccions...
y que 'ls sous siguin crescuits.

Que si tens lo bon sentit
de mostrarte generós,
més ó menos numerosos,
may te faltarà partit.

En materia d'eleccions
per més escàndols que hi hagi
fes cas omis del sufragi
y de las oposicions.

No perdis may. Sempre guanya
en que sigui malament.
D' aquest modo ten present
que governarás l'Espanya.

¿Que 'l poble 's queixa? Que 's queixi.
¿Que 'l cambi puja? Que puji;
que 'l crèdit fuig, y que fuji...
Qui no li agradi, que ho deixi!

Si la deuda creix, milló.
Vingan emprèstitos ben grossos
que 'ns rosequin ben b'e's ossos....
Ja ho pagará la nació!

Y si 'l poble se subleva
y promou per tot motins,
sols te quedan dos camins:
Anarten á casa teva;
ó si tens cor, resistir.
Y si veus invata ne 'll!
en perill la teva pell,
cap á França pots fugir,

(com han fet altres vegadas)
ab alhajas y maletas
carregadas de pessetas...
politicament guanyadas.)

LLUÍS SALVADOR.

E l'últim article de 'n Castelar:

«La idea es, primero, cual un sol, teórica: después cual un cometa sin órbita cognoscible y sin curso calculable, revolucionaria; y por último como un planeta, frío y oscuro, pero real y vívido. práctica.»

.... «que desde la estrella Sirio hasta el átomo último obedecen á esta ley de la evolución y de la serie.

**

Un possibilista desenganyat:

—¡Qué tanta astronomía! Sempre ho havia sospitat que aquest home acabaria per fernes veure las estrelles.

L'Arrendataria dels mistos persegueix als venedors de aparatos pera encendre, sigan de la forma que sigan, y vingan de la procedencia que 's vulga.

No sembla sino qu'interpreta 'l privilegi que disfruta, en lo sentit de que ningú puga fer foch, sense entendires ab ella.

Es capás de posar un plet al mateix sol d'istiu per que crema.

A uns venedors de briquets alemanys els hi ha de-comisat l'article y reclama d'ells una forta multa.

Y lo més trist es que si surt airosa en las sèvases pretensions, la cosa no pararà aquí.

Com que 'ls multats s'enfadaran de mala manera, serà capassa de exigirlos un'altra multa.

¿No atinan per qué?

Perque 'ls multats traerán foch pels caixals.

L'intendent de la real casa de Italia ha recomanat

á la Associació general de vinicultors italians la celebració de un concurs públich pera provehir las bodegas del Quirinal.

Jo coneix un altra real casa que no hi ha necessitat de anomendar, que de vi del pais en que reina, no 'n béu ni una sola gota.

En cambi si no se li beu lo vi, se li beu la sanch.

L' altre dia van detenir á un home en lo carrer de Ginebra de la Barceloneta, y al pendreli la filiació y preguntarli per la professió qu'exercia, ab tota la frescura vá respondre:

—Soch lladre.

Y jo parlant ab franquesa
trobo en materia de lladres
que no ho son tant los que ho diuhen
com molts que sentho s'ho callan.

Durant lo pas dels restos de Ramon Berenguer:

—¿Y qué vá fer al cap-de-vall aquest bon senyor?

—¿Qué vá fer? Vá perseguir als moros.

—Ay Senyor ¡y quina feyna no tindria, si avuy visqués, que de moros se 'n fan tants, sense que ningú s'atreveixi á perseguirlos!

En Gamazo no escolta á ningú. Quan se li presenta una comissió á reclamar alguna cosa, per més sólida que siga la rahó que alegui 's tapa las orellas.

Avuy encare pot escaparse de sentir cosas desagradables; pero ¡ay! quan vinga l' hora del terratrémol, ja sentirà 'l catacléch!

Aquell Sr. Campión, diputat per Navarra, que pochs anys enrera sigué l'idol dels catalanistas, ara resulta ser un dels que ab més empenyo traballan per l'establiment á Espanya de la unitat católica.

Lo mateix poch més ó menos passa ab lo gallego Brañas, que ha resultat ser un reaccionari com una catedral.

Sempre m' havia pensat que aixó del catalanisme portava qua.

Com las cucurullas de las professors de setmana santa.

En Montero Ríos, persisteix en la séva dèria de abandonar lo ministeri.

¡Vaya un home més original!

Quan no desempenya cap cartera se declara dissident, perque no 'l fan ministre.
Y un cop li han donada, 's declara dissident també per deixar de serho.

Ab las declaracions anti-republicanas del Sr. Almagro vā coincidir la séva malaltia y la séva mort.

Ab las declaracions anti-republicanas de D. Emilio, ha coincidit la formació de un floronce que li ha surtit al pit.

Castellar del alma mia:
consultího ab la conciencia,
será un avis que li envia
la divina Providencia?

Llegeixo en un periódich local:
Segons rumors que han arribat fins als nostres oídos, sembla que ha desaparescut de un convent de Figueras una espesa del Senyor, en companyia del cuyner del mateix convent.»

Quan vā fugir del convent
acompanyada del coch,
senyal que tindria gana
de menjarse un tall molt bō.

En Gamazo, trobantse apurat per las rasons poderoses alegadas pels comissionats de Barcelona, vā dir: —A no ser ministres, estaria ab vostés y guanyariam lo plet.

Preciosa confessió!

Tant se valia que hagués dit:

—Ab tal de ser ministre no tinchlo menor inconvenient en defensar las causas que jo mateix considero injustas. La naturalesa del plet es lo de menos: lo únic que m' interessa son los honoraris.

Del correspol de *La Renaixensa*:

«Los possibilistas quē ab la major bona fē apoyan à Sagasta en l' esperansa de que realisarà lo pressupost de la pau, perillan que 's trobin sense Sagasta y ab lo pressupost fet per en Cánovas.»

Si aixó succeheix, qu' es molt fácil, tindrém que 'ls castelarins al tancar lo periodo constituyents' haurán enclos los dits.

Un foraster vā visitar lo Museo de reproduccions y la colecció zoològica del Parch.

Y no pogué menos d' expressar l' extranyesa que sentia ab las següents paraules:

—Vaya una cosa mes rara! A las estatuas de guix del Musseeo 'ls hi han posat fullas de pámpol, y en cambi als micos de la colecció ningū 's cuya de pe-sals'hi tapa-rabos.

A Vich, després de dinar, lo tinent d' arcalde senyor Schwartz vā fer grāns alabansas del bisbe, manifestant que seria de desitjar que tots los bons bisbes siguessin com lo Sr. Morgades..

Es alló qu' en temps de la Revolució deyan alguns:

—Oh!.... Si tots los republicans fossin com vosté!....

Lo qu' en aquella época s' aplicava als republicans, avuy lo Sr. Schwartz ho aplica als bisbes.

¡Cóm cambian los temps!

Vaig veurer entrar un dia
l' arcalde á ca la Ciutat;
pero un duro á la butxaca
may he vist que m' hi haja entrat.

U. SALOM.

Quan érats soltera, Pona,
m' engrescava l' téu pamet;
pero desde qu' ets casada
m' engresca encare molt més.

F. DE TAL.

¡Ay! M' agradan tant las donas,
que'us ho dich ab tó formal:
si algú volia la meva
li daria hasta de franch.

E. REIMBAU P.

Si per dirte qu' ets hermosa,
nena, tant me fas guarar,
¿qué faria si t' digués
qu' ets més lletja qu' un pecat?

ELL.

Un mocador vas donarme
com penyora de amistat:
l' hi venut per dotze quartos....
ijo si que t' he ben mocat.

UN LLECH.

Si es vritat que dihent mal d' un
li xiula l' orella esquerra,
don Mateu la deu tenir
casi bē tota malmesa.

J. COTS.

ENDEVINALLAS

XARADA

Una vocal la primera
la dos nota musical,
en las cartas tres inversa
mira be que hi trobarás.

Ara si vols sapiguer,
lector discret, la total
repasa totas las prendas
de roba que sols portar
y per mica que capissis
fàcilment la trobarás.

BERNABÉ LLORENS.

ANAGRAMA

Ahi 'm digué'l senyo Andreu
que la tot de ca'n Ribalta
caygué de una tot molt alta
y per poch se trencà un peu.

CINTET BARRERA Y CARGOL.

TERS DE SILABAS

Primera ratlla vertical y horisontal: nom de home.—
Segona: nom de dona.—Tercera: idem.

E. THOMAS.

GEROGLIFICH

LO LO

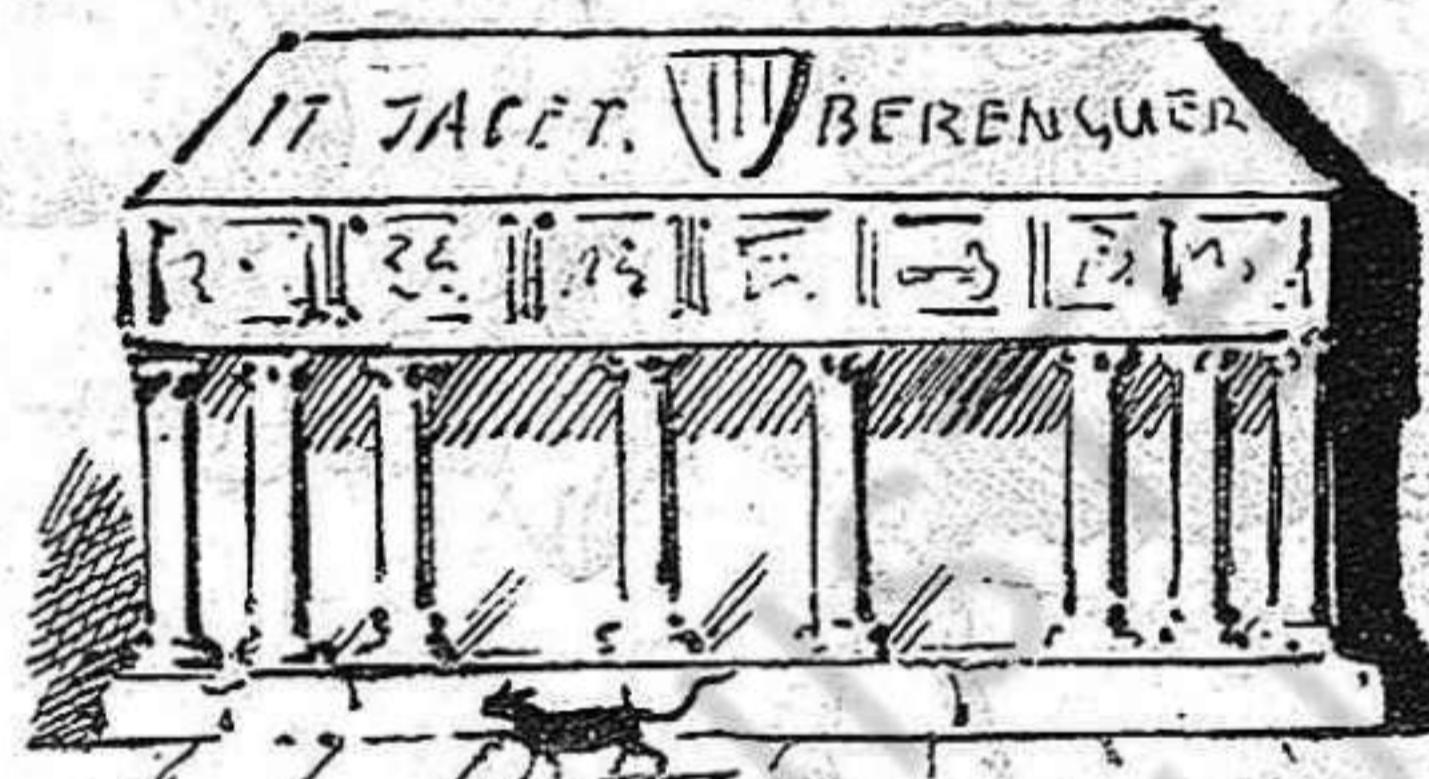
ALI
1 / 2

DOCTOR TRANQUIL.

LOPEZ, editor.—Rambla del Mitj, 20.

BARCELONA.—A. Lopez Robert, impresor.—Asalto, 63.

BERENGUER III lo Llarch ó marfugas de un difunt (Historieta)

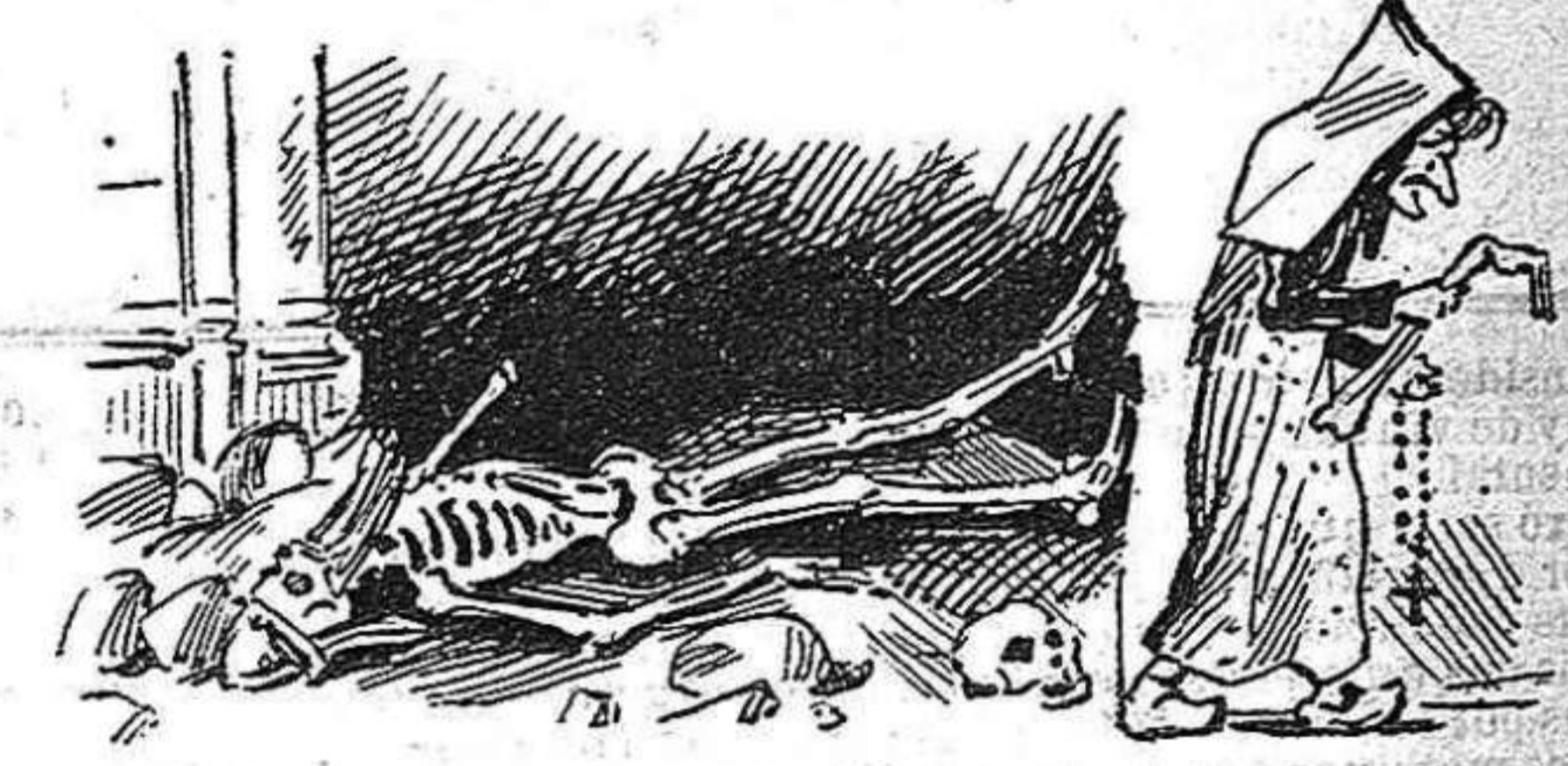
Quan fou mort lo enterraren.... naturalment.

Pero alguns sigles més tard, ó siga en l' any 1803, van ferlo cambiar de lloch, perque s' orejés una mica.

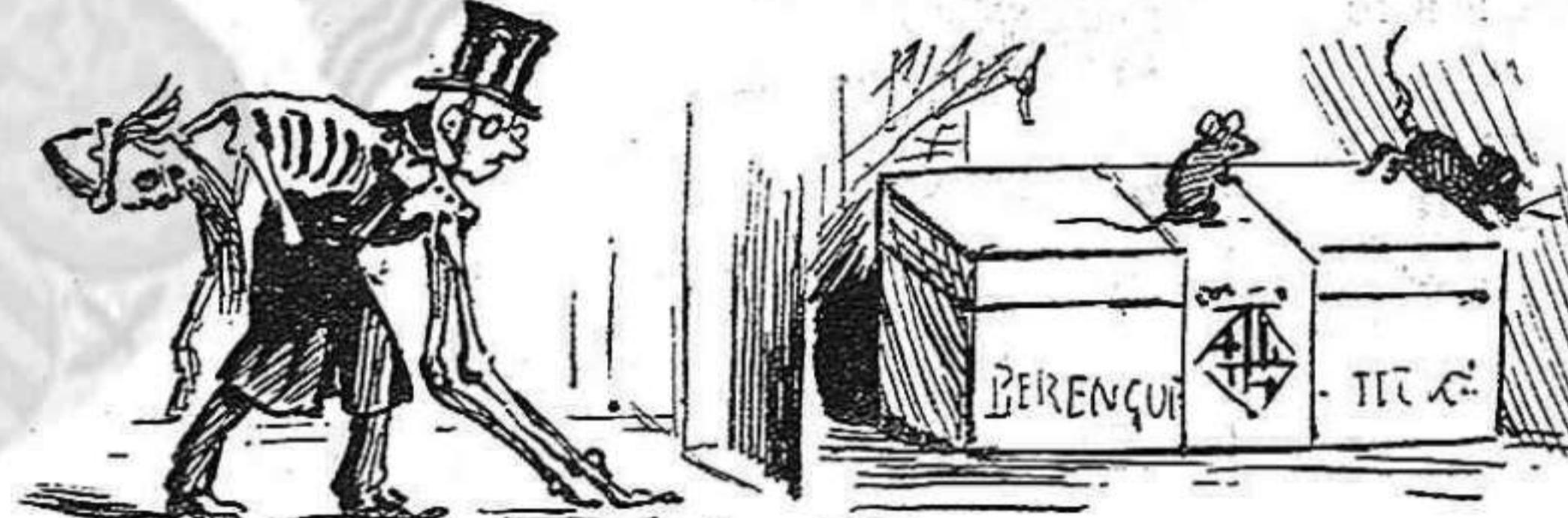

Y a l' any 37, lo tornaren à cambiar, perque tornés a orejarse.

Miréu com van tractarlo los miquelets
del any 35!

Y una vella devota li
robà un bràs creyent
qu' era de un Sant.

Un metje se l' amporta al seu estudi,
per veure si 'ls reys tenen los ossos
diferents dels subdits.

Per últim, à fi de deixarlo tranquil l' arxi-
van dintre una urna.

Diumenge al trasladarlo de nou à Ripoll, es fama que va di-
—Quan penso que n' hi pasadas tantas!... ¿Volen dir, se-
nyors, que no descarrilaré anant ab vostés.

Ara no falta sino que à Ripoll trobi à la
dona que va ferlo manco, y li diga: —Mestre-
ssa, torneume lo qu' es meu; o us faig aga-
fa per en Martinez Campos.